

SAMOBORSKI LIST

God. XXII.

U Samoboru, 1. lipnja 1925.

Br. 11.

Samoborski list izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i tuživo u Samoboru.

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se vide puta uvršćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

150 godina slobode sjeveroameričanske.

U Americi živi lijep broj naših Samoboraca te onih, koji potječu iz samoborske okolice. Po onome, što znamo, što čujemo i čitamo, popriječno su to ljudi valjani, radiše i štediše, pak se njima možemo podićiti i tople im svoje simpatije prinositi. I oni sa svoje strane ostaju većinom odani staroj domaji, lijepom svomu samoborskomu zavičaju i hrvatskoj domovini, u duhu ih gde te često pohadaju mislima, uzdisajima i slatkim uspomenama, ne rijetko takodjer rukom dobrotvorkom.

Pod Amerikom se danas u običnom govoru najčešće razumijevaju Sjedinjene države Sjeverne Amerike (United States of America), crnačka republika s federalnim ustrojstvom, sa 112 milijuna stanovnika, s preobiljem krasnih i plodonosnih ravnica, planina bogatih šumama i rudama, sa cvatućim poljodjelstvom (farmama), sa silnom industrijom, najživahnjom trgovinom, grandioznim pomorstvom it.d. Ali je njezino bogatstvo uvjetovano poglavito još pučanstvom zdravim, trijezajim, marljivim, poduzetnim i okretnim. Taj je narod i patrioci, rodio je i još radja mnoštvo uzora dubokoga utačbeničtva i veličanstvene požrtvovnosti za opće dobro. Uzdamo se, da će si i naši iseljenici prisvojiti sve istaknute dobre strane Amerikanaca, pak ih na povratku presaditi i raširiti medju staresjedilačkim hrvatskim elementom u domovinu.

Začetak i temelj te današnje svjetske velesile postavljen je prije nekih 300 godina čednom kolonizacijom sjevero-istočnih krajeva pri Atlantskom oceanu, uz teške prilike, naročito radi opasnoga neprijateljstva divljih crnačkih prasjedilaca. Zahvaljujući svojoj čestitosti i žilavoj ustrajnosti, kolonisti su ipak sjajno uspijevali, množili se i napredovali tečajem prvih 150 godina, u priličnoj slobodi, dokle onovremeni kratkoumni, sebični i nasilni engleski državnici s kraljem Gjurom III. na čelu ne počele kolonije ugnjativati i isisavati, što je izazvalo njihovu slugu, ujedinenje te sve jači otpor protiv tiranije i pijačanja. Na prvom svome Kongresu, sazvanom u Philadelphia g. 1774., zaključile najprije, da prekidaju sve trgovачke odnose i promet s Engleskom, materom zemljom, ako bude i nadalje tako mačuljivo s njima postupala. Još je važ-

nije, što je generalni kongres u lipnju 1775. — dakle ravno pred 150 godina — zaključio, da se ima za obranu osnovati zajednička vojska, pak je odmah izabrao vrhovnim zapovjednikom iste velikoga Waschingtona, koji je poslije višegodišnje pretečke borbe naseobinama izvoštio potpunu slobodu, nakon što su se g. 1776. same proglašile sasvim slobodnima, a i Engleska bila konačno prisiljena g. 1782. priznati nezavisnost republike Sjedinjenih država. Definitivni mir s uspostavljenjem granica i svih međusobnih odnosa sklopljen je u Versaillesu g. 1783. Nova je republika onda brojila oko 3 milijuna stanovnika. Ne znamo, da li će Amerika slaviti 150 godišnji jubilej ove ili dojdute godine, možda istom 1932. ili čak 1933., a možda ga uopće ni neće slaviti, jer onaj ozbiljni narod, kojemu je glavna i zlatna poslovica: „vrijeme je novac“, ne voli blagdanovati niti slavljenjem vrijeme gubiti. Nu jerbo se i hrvatski narod sada nalazi u teškoj krizi, držimo upuštim i savremenim, da se sjetimo gore spomenutih divskih podviga sjevero-američkoga naroda, kao ogledala i poticaja na žilav rad i ustrajnost, sada i u budućnosti. Tri su pravaka velikana poglavito dovela do pobjede njihovu stvar pravde i slobode, a to su: 1. Washington George (prvi predsjednik republike), u mladosti zemljomjer, kasnije velik kao vojskovođa, kao uman državnik, neumoran i neslomiv radnik, čeličan karakter, heroična svjetska pojava. 2. Franklin Benjamin (glasoviti izumilac munjoyoda), u mladosti sapunar, zatim tipograf, konačno knjižar, velik kao samoučenjak i diplomata, a uz to propovjednik i učitelj morala, radnosti, štedljivosti i praktičnosti. 3. Jefferson Thomas (u mladosti se bavio poljodjelstvom, uz to učio pravo), velik kao zakonodavac te otac pravoga i zdravoga demokračnoga duha, koji je uz ina dobra svojstva Amerikanaca osobito mnogo doprinio bezprimjernom razviku naroda i države. To su tri duševna goliata, s osobnim svojim vrlinama i plemenitim djelima za navijek sjajni uzori Amerikancu, a kamo sreća, da to budu i Hrvatima! Kad se dospije, možda ćemo i ponešto opširnije o svakom od njih progovoriti.

dr. J.

Dvije tri k izboru novog općinskog zastupstva.

I mi Samoborci živimo u pravnoj i usavnoj državi, u kojoj ima da vlada zakon, koji valja na svaki slučaj jednako primjenjivati, pravedno, nepristrano, stvarno.

I danas je na pravnoj snazi ustanova § 28 zakonskog članka XVI. od godine 1876. o uređenju općina i trgovista

Prema toj ustanovi biraju se općinski zastupnici na tri godine.

Današnje naše zastupstvo zapravo je dana 10. srpnja 1920. trogodište mu je izminulo dana 9. srpnja 1923., od toga je dana pravno mrtvo, jer ga ne veže više povjerenje izbornika, koji su jedini ovlašteni podali mu legitimaciju za vršenje časti općinskog zastupstva.

I tako proživljujemo anomaliju, da ovo zastupstvo od dana 10. srpnja 1923. i danas još, dakle nakon izminula od 22 mjeseca iz zakonitog trogodišta, obavlja funkcije.

Istina, da je takovo stanje predviđao i zakonodavac ali samo za slučaj, kada su nesavladive zaprijeke onemogučile pravodobnu provedbu izbora novog općinskog zastupstva, ter se imadu u najkratčem vrijeme zaprijeke dići.

Protivi se i duhu i smisu i zak. čl. XVI. od godine 1876. i „Uredbe o izboru općinskih odbora za upravne općine u Hrvatskoj i Slavoniji“ od 1. studenog 1919. i banske naredbe od 23. studenog 1919. broj 12623 Pr. o provedbi netom spomenute „Uredbe“ današnje faktilno stanje našeg općinskog zastupstva, dok isto ne mogu opravdati, ali apsolue nikakove nesavršene zaprijeke.

Novo općinsko zastupstvo izabrano je dana 18. prosinca 1923 protiv izbora uložile dva izbornika utoke koje je opstojavša kraj. oblast odlukom od 18. listopada 1924. broj 17897 odbila i izbor potvrdila.

Protiv ove odluke uložio je jedan izbornik utoč i to dana 14 studenog 1924.

I do dana današnjeg interesenti o sudbini tog utoča neznađu ništa, ma da je tomu proteklo više od pol godine.

Svakko znaće, od kolike je važnosti po općinu općinsko zastupstvo, koje stoje na visini svoje zadaće a sa načelnikom, koji je i sposoban i savjestan i energičan.

Eto, kako je utoč učinjen još prije parcelacije, svi se predmeti imadaju riješiti po pokrajinskoj upravi odnosno pokrajinskoj upravi u likvidaciji prije parcelacije, bili će, da je samo silna navalna posala razlogom ter je posljedično riješenje ovog utoča.

Dizem ovim putem svoj glas, s kojim se najmanje deveć desetina građanstva i izborništva podudara, da se jednom već i taj utoč, na koliko još uvijek ne bi bio riješen, privede konačnom riješenju a o tom i interesenti bezobzirno obavijeste.

Općinac,

† Vjekoslav Kirin.

Niko nije stutio, da će nas dragi naš Lojzek tako brzo ostaviti. Naoko još do pred mjesec dana posve zdrav dolazio je među nas vedat i pun žale. No onda nekako nestalo je prijašnje mu vedrine i domala zapaljali se tragovi žutice, koja je naskoro poprimila sve tamniju boju. To nas je poticalo na bojazan i sumnju, da se tu uhvatila ozbiljna i teška bolest. Po savjetu liječnika ode 18. svibnja na kliniku zagrebačku, a već u subotu popodne prispješe nam odanle potresna vijest, da je dragi naš Lojzek podlegao teškoj bolesti svojoj. U ponedjeljak 25. svibnja dovezeno je njegovo mrtvo tijelo popodnevni vlakom u Samobor, gdje je sahranjen u župnom groblju na vječni počinak. Sprovođu njegovu prisustovavanu osim brojne rodbine i samoborska školska mladež te velika povorka odličnog građanstva, prijatelja i znaca pokojnikovih.

Vjekoslav Kirin rođio se u Samoboru 1861. g. Škole je svršio u Zagrebu. Svoje nastavničko službovanje započeo je u rođenom si mjestu g. 1881. Ali već nakon 1 god. službe zahtvao se za ovo mjesto radi neke političke stvari, te je kasnije imenovan učiteljem na dječačkoj školi u Sisku, poslije u Zagrebu odavle je premješten u Zemun, a najposlije je pridijeljen na službovanje županijskoj oblasti u Polegi, gdje je dočekao svoje umirovljenje 1921.

U svakom mjestu svoga službovanja ostavio je Vj. Kirin najljepše uspomene na svoje revno učiteljovanje te si je i u tom radu sticao simpatija kako kod djece koje je uzgajao, tako i u roditelja i ostalog građanstva ne samo svojim zvaničnim radom već i svojim taktičnim i privlačivim saobraćajem. Svatko ga je radi toga volio i cijenio ga, te ga je sve rado primalo u svoj krug u koji je u selom svojom čudi unosiо vedro raspoloženje. Službujući u Zemunu bio je vrlo agilan u tamošnjem pjevačkom društvu »Odjeku«, te je s nekim njegovim članovima revnovao oko probudjenja i širenja hrvatske svijesti. Dragi svoj Samobor osobito je ljubio i jedva bi dočekao praznike, da pohrli u rođeni svoj kraj. U njemu je provodio već dio svojih ferija, u nju je hrlio o božiću i Uskrsu ne zateći ni daleka i naporna puta ni troška, samo da čuje milu pjesmu njegovu, da se nadiše mirisljiva užduha njegova. U nju se sklonio i nakon svog umirovljenja, da se pod stare dane svoje ne smetano nauživa ljepota njegovih, koje su ga vazda uznesile i osobitom silom k sebi privlačile. U tom divnom krilu rascvjetale bujne prirode iznenada je legao na vječni počinak, koj neka mu bude tih i blag, a među nama bila mu mila uspomena!

Blagoslov novih zvonova kapelice sv. Križ u Otruševcu.

Po našim seljacima iz Vrhovčaka, Otruševca te ostalim okolišnim selima, i zaselcima tako teško očekivani dan ipak je došao! Dan, kada su dovezena nova zvona, i dan kada se ova imadu posvetili, podignuti u toranj, pa kad će oni prvi put čuti njihov zvuk.

Na Krizevo dne 21. svibnja osvanulo je krastno proljetno jutro. Već počevši od 7 sati polazile naši građani u grupama preko Stražnika k sv. Križu, a oko osam sati podješli istim putem kumovi zvonova, pjevači i pjevalice Jeke i drugo građanstvo

Na Vrhovčaku kod križa, kraj vinograda g. Bahovca, dočekali su samoborce: odbor za nabavu zvona, djeveruše i seoski muzikaši na čelu sa velikom trobojnicom. Nakon pozdrava predsjednika odbora Ivana Matijaščića, svrstala se povorka te krenula prema Sv. Križu. Selo Vrhovčak bilo je lijepo iskićeno i podignuto dva slavoluka, a zvonce u kapelici sv. Vida pozdravljalo je povorku.

U Otruševcu pred kapelicom sv. Križa postavljena su bila oba zvona, ukrašena zelenilom, a oko njih stisnula se velika množina naroda obojega spola te djece.

Nešto poslije devet sati blagoslovio je naš župnik veleć. g. Milan Zjalić zvonove. Veće je zvono posvećeno presv. Štu Isusovom i Marijinom a kumovahu mu g. Marko Bahovec i mil. gdja. Gabrijela Bahovec, manje zvono sv. Ivanu Krstitelju, kumovahu mu g. Mirko Kleščić i mil. gdja. Malvina Kleščić. Zvonovi su veoma lijepo izradjeni u našoj domaćoj ljevaonici g. Blazine u Zagrebu.

Iza blagoslova zvonova izazlo je u kratkom govoru g. župnik Zjalić, kako je misao za nabavu istih potekla prošavše godine u bratovštini sv. Ivana po predsjedniku g. Miljanu Šoštaricu. Izabran bude odbor od 3 lica i to: Ivan Matijaščić, kao predsjednik, te Ivan Noršić i Stjepan Kovacić. Ova trojica dadoše si mnogo truda oko sabiranja dobrovoljnih prinosova, koli po okolišnim selima tako i u Samoboru. Uspjelo im je sakupiti toliku svetu, da su već ove godine mogli nabaviti nove zvonove.

Nakon blagoslova povučena su zvona u toranj i smještena na određeno im mjesto. U 11 sati razlijegao se glas novih zvonova po prvi put po okolišnim brijegovima i dolinama, a g. župnik Zjalić odslužio je u kapelici svečanu sv. misu kod koje je pjevao mješoviti zbor »Jeke«. Za propovjedi govorio je g. Zjalić o historiji zvonova uopće, od vremena prije Krista pa do današnjeg dana i o sadanjem njihovom značenju.

U sjeni obližnje šumice priredio je svečanski odbor dugi stol, kod koga se smještiše kumovi zvonova, zastupnici raznih korporacija, pjevačice i pjevači »Jeke«, te seoska glazba. — Predsjednik bratovštine g. Milan Šoštaric pozdravio je sve prisutne goste kao svatovsku svitu, a novi zvonovi da su mladenci. Predsjednik pak odbora za nabavu zvonova Ivan Matijaščić pozdravio je g. Marku Bahovcu i suprugu mu mil. gdju. Gabrijelu Bahovec kao kumove. Pa tako su tekli još redom zahvale i zdravice.

Na taj dan sabrano je još za zvonove 1288 D. 50 p. — Tamošnji titelji dadoše si oduška srcu, pa su čitavo poslije podne zvonili.

U 1/2 4 došao je korporativno Hrv. Sokol iz Samobora sa lančarom, pa je mnogo doprinjeno raspoloženju. Tako je pod večer u lijepom skladu i miru završila ova svečanost.

Kolonizacija.

Problem kolonizacije u sjevernim stranama Kraljevine važan je s državnog, nacionalnog i ekonomskog gledišta, te je potrebno da se istom posveti naročita pažnja.

Nacionalnu i ekonomsku potrebu i koristi kolonizacije pokazali su već rezultati, koje je ona postigla na više mesta a karakteristično je i važno, da se je baš na tim mjestima održala poljoprivredna produkcija na onoj visini,

na kojoj je bila u vrijeme kad se zemljište nalazilo u rukama velikih posjednika, koji su raspolagali velikim novčanim sredstvima, modernim spravama i dugogodišnjim iskustvom. Izgradjeno je više novih sela, a u postojećim podignut je veći broj novih kuća, što sve jača broj nacionalnog življa.

Ovi bi rezultati bili daleko bolji i povoljniji da nije agrarna administracija stajala pod pritiskom nestrpljivosti naseljenika, napose iz pasivnih krajeva, koji nisu htjeli da sačekaju dok pripremne radnje budu dovršene.

Stoga je naseljivanje dobrovoljaca i kolonista u sjevernim krajevima vršeno često bez predhodnog ispitivanja, da li je zemljište pogodno za kolonizaciju, periodično, i bez kolonizacionog plana. Tako ima slučajeva da je opstanak cijelih kolonija stavljena u pitanje radi podvodnosti zemljišta, slabih komunikacija i sl. Hateri kolonija nisu arondirani, prekinuti su agrarnom zemljom meštana i odviše udaljeni od kućnih placeva. Nisu određene površine za pašnjak i druge zajedničke potrebe. Kolonisti su smješteni na zemlju srednih posjednika, gdje se po zakonu može regulisati samo zakupni odnos, nikako pak se te površine ne mogu trajno odvojiti za agrarne svrhe.

Rad na kolonizaciji nosio je značaj pričevremenosti, a posljedica je toga, da se porodiće kojima je dodjeljena zemlja za kolonizaciju stvarno ne naseljavaju, već izdaju zemlju u napolicu i zakup. — Zakupci i napolici većim djelom ne obraduju zemlju po načelima dobroga gospodarenja i ne djubre je čime opća proizvodnja iz godine u godinu nazaduje. Hidrotehničke instalacije u najviše slučajeva ne funkcioniраju sve više zemlja dočazi u parlog iapsolutno podvodno stanje tako, da se osjeća već i gubitak na površinama.

Ukazuje se neodložna potreba, da se sredi stanje na mjestima, gdje je već naseljivanje vršeno, kako bi se omogućilo dalje pravilno naseljivanje, kako bi se ustanovile raspoložive površine podesne za kolonizaciju, kako bi se preuzele u sporazumu s Generalnom Direkcijom Voda potrebne mјere za odbranu od poplave i za odvodjavanje i kako bi se potpuna primjena agrarnih zakona izvršila. Radi toga je nužno, da se povremeno obustavi nesistematsko deljenje zemlje u svrhu kolonizacije u Sjevernim Krajevima.

(Nastaviti će se)

Domaće vijesti.

Školski nastavni izlet.

23 svibnja pošao je III. tečaj ženske učiteljske škole u samostanu Milosrdnica u Zagrebu u pratnji svojih učiteljica Č. a. Ratače i Antonije na naučni izlet u Samobor, odnosno u Lug, gdje su učenice dopodne hospitalovale u dvjema razredima, razdijelivši se na dvije jednake skupine. Na putu u Lug svratile su se do nove kapelice svete Helene, gdje im je mjesni kapelan vlc. g. M. Halas razložio historički značaj mjestu i okoline, gdje je ova kapelica podignuta. Objedovavši u gostionici Kalinovoj u Bregani, poduzele su poslije podne ekskurziju u grad Mokrice, doveći se lijepom slovenskom kraju. Na povratku pochodile su još tvornicu Šapova i razgledale učin izradjivanja. Izletnice, punе prijatnih dojmuva, ostavile su večernjim vlakom Samobor, pjevajući lijepu narodnu popijevku

Procesat dan.

U ponedjeljak, utorki i srijedu išla je svaki dan procesija u 7 sati u jutro. Prvi dan do kapelice sv. Ani, drugi dan do sv. Mihalja a treći dan do samostanske crkve. U procesiji išla su školska djeca sa učiteljskim zborom i ostalo općinstvo iz Samobora i okolinskih sela.

Operavak djece u Hrvat Primorju

I ove godine će Narodna Zaštita stati slabunjavu dječu na operavak u Primorje. Sezona traje od 1. lipnja do 1. kasnu jesen. U prvom redu dolaze u obzir dječa bez roditelja, a napose ratna siročad, naročito strobokrvna dječa i rekohvalaščeni. Dječa ne smiju imati tuberkulozu, otvorenu skrofulozu ili trahom, a ne smiju biti mlađa od 7 mjeseci starja od 12 godina. Trajanje operavka za pojedino dijete jest oko mjesec dana. Molbe neka se salju Narodnoj Zaštiti, Josipovac 30 Zagreb, a neka budu priloženi dokumenti o imovinskom stanju dotične obitelji, kao i lječnička svjedodžba, da dijete nema koju od spomenutih bolesti. Dječa iz pokrajine moraju imati trošak za put od kuće do Zagreba i natrag, dok će putni trošak od Zagreba do mesta operavilišta i natrag u Zagreb snositi Narodna Zaštita.

Izlet Hrvatskoga Sokola.

Kao što već to čini kroz godine, upriličio je Hrvatski Sokol u Samoboru izlet u prekrasnu i ubavu Šumicu k Sv. Križu. Brojno članstvo na čelu sa vršnom našom fanfarom pošlo je oko 2 sata poslije podne iz Sokolane preko Stražnika u Otruševac. U 7 sati vratno se opet nazad u Samobor, a povorci priključio se i velik broj našeg gradjansiva.

Ptiče u okolini Samobora

Sedes li po uredjenim stazama i puteljicima Samoborske gore a i ostale okoline, uživat ćeš nad krasotom prirode, ali ćeš ujedno primjetiti, da ta prekrasna okolina nije onako živa, kao što se to opaža npr. u Tuškanu i Josipovcu u Zagrebu, jer ne čuješ dosta miloglasni pjev ptica pjevača, koje ozivljuju svojim krasnim pjevanjem prirodu. A što je uzrok, da tih milopojaca ne ima doista u našem brdu?

Pogledaj sa naše piramide na Stari Grad, opazit ćeš, kako danomice množina kobaca i škanjaca kruži nad njim i okolicu. Ti ptice hajdući razmnožili se u onoj staroj gradini i love sebi za hrancu naše pjevače, — tamane ih, a mnoga milopolka, da izbjegne svome neprijatelju, odseli se iz našeg brda dalje.

Korisno bi za opće dobro rečeno onaj lovac, koji bi si truda dao, da svojim sokolovim okom i nepromišljenom diljkom posrelja one neprijatelje naših milopojaka. Samobor bi mu zahvalan mogao biti, ako bi nas i naše pjevače riješio tih razbojnika.

Sv. Helenski sajam

održavan je u petak 22. svibnja. Goveda je dovezeno na sajam 87 komada, a svinja 181 komad. Od toga je prodano 26 goveda i 29 kom. svinja. — Sajam je bio vrlo slab, uzrok je i to da je isti dan bio sajam i u Otruševcu.

„Dan siročadi“,

koji je bio mjeseca travnja u koris Štićenika Narodne Zaštite uspio je povoljno. U samom Zagrebu sabrano je oko 100 hiljada Dinara, a iz pokrajine neprestano snžu novčani prilizi, pa će se i ove godine namaknuti potrebita sredstva za uzdržavanje velikog broja siročadi. U tom se radu osobito lijepo poniješte školski zavodi i dobrotvorna društva. Akciju o propagandi za suzbijanje pijansiva, koju su trezvenjački krugovi predstavili podnetom mjeseca svibnja, pomogla je i Narodna Zaštita, pa je tajnik načelnik, gosp. Zvonimir Pužar održao nekoliko popularnih predavanja, a podnesene su na nadležna mjesto i posebne predstavke, da se to narodno zlo što više oslobidi. Dom Narodne Zaštite na Hercegovačkoj cesti kolonizirao smjestio je u podesna zvanična zadnjih dana opet 70 siročadi.

Vatra.

U nedjelju 24. svibnja poslije podne u 2 sata porodila se vatra na krovu stajne Imbre Čitarovića u Samostanskoj ulici. Okolniji susedi čim su opazili vatru pohriliše odmah u pomoć, pa su nosili vodu u škalovima poljevali krov koji je gorio. Za čas bili su na garištu i nali vatrogradci, pa je vatra bila do skoro lokalizovana. — Uzrok se vatre pozitivno nezna ali se drži da su ju prouzrokovala dječa koja se na stali igraju, pa su upalili i tako se našezce sijeno. Sreća da se vatra tako brzo opežila, jer bi inače mogla preoteti

maha, a kako su baš tamo stisnute kuće jedna do druge, bila bi i akcija gašenja vatre mnogo teže.

† Panika Arlavij,

umrla je u Zagrebu dne 12. svibnja u 66 godina života, te je sahranjena na Mirogoju. Pogrebu prisustvovao je veliki broj zagrebačkog gradjanstva. — U pokojnici optakuje gdje Katica Neuman svoju majku. — Lahka joj zemlja!

Dobrovoljnom vatrogasnom društvu u Samoboru

prišlo je kao član utemeljač gosp. Janko Pregrad.

Potreba hidrante

Već kod same izgradnje vodovoda a i kod preuzeća istoga po trgu općini, prigovaralo se da su hidranti predaleko jedan od drugoga smješteni. Tražilo se od tadašnjeg gradjevnog odsjeka zem. vlade, koji je izgradnju vodovoda proveo da se to popravi. Sve uzalud! Ništa se nije hotjelo učiniti. Nekoliko se već puta od onda u zastupstvu o tome raspravljalo ali i opet do uređenja ovih hidranata nije došlo. Kako ih pak nužno treba dokazano je kod zadnjeg požara kod Čitarovića, gdje se moralio sa jednim mlazom raditi, pa su pomagali sa cjevinama privatnim, koje su povećavane na kućne vodovode, a nosili su vodu i u škalovima. Kada bi hidranti bili gušće namješteni, vatrogasci imali bi došla vode da obrane goruci objekat. A i kod poljevanja cesta nužno su potrebni, jer sa sadanjima je to nemoguće učiniti kako bi trebalo.

Otvorene gostionice „Gaj“.

U nedjelju na Duhove otvorena je nova gostionica na Glavnem trgu. Gostionica je ukusno uredjena, a što je glavno, imade vrlo lijepi, ugodni i veliki vrt. Vrlo udobno za ljetne izletnike. Za dobru poslužu hrane se gosp. Bagadur i Kirinić.

Provala u vagon na samoborskom kolodvoru

U noći od 25. na 26. svibnja provala je nepoznati zlikovci u vagonu, koji je dovezao raznu robu iz Zagreba za naše trgovce. Zlikovci su otkinuli na vagonu lokot te unišli u vagon, odnijeli su sanduk koji bijaše pun manufakturne robe, a isto tako i razne zamatke. Ostalu robu koja se nalazila u vagonu specijersku, nisu niti taknuli, to im je valjda bilo preteško za odvesti. Robe su odnijeli u vrijednosti oko 42.000 Din. — Čudnovato da se ovako drska provala na našem kolodvoru već opetovanog dogodila, a zlikovac se nije pronaći mogao. — Stetu trpi uprava željeznice.

Umрli u župi Samobor od 15.—31. V

Tomo Močan, selj. 78 god., Draganje selo; — Klementina Tomerlin r. Valentović, 81. god. Samobor. — Bara Radovanić r. Barbarić, selj. 43 god., Bregana. — Vjekoslav Kirin, školski nadzornik u m. 64 god., Samobor.

Planinarstvo.

Predavanje prof. Pasarića.

U subotu navečer održano je u Pensiljanu „Lavica“ predavanje g. prof. Pasarića, o Gorskom Kotaru i Velebitu. Predavanje bilo je popraćeno vanredno dobrim skloptičkim slikama sa Kleka, Bjelolasica, Bijelih stijena, Viševice, Medvednjaka, Zelenog Vira, Risnjaka, Strovače, Vel. Paklenice, itd.

Gosp. prof. Pasarić razložio je prisutnom općinstvu tako u tančine sve slike, da ga je svaki planinar a i ostalo općinstvo mogao posve tako razumjeti i shvatiti. Prisutni pratili su sa velikim interesom ovo predavanje, jer su im predočene mnoge slike lijepo naše domovine, koje mnogi nisu imali sreću da vide u naravi.

Iza predavanja g. prof. Pasarića, predložene su neke slike iz naše okoline, a tako i Bijela voda kuda vodi novi put na Oštricu koji je posvećen g. prof. Pasariću.

Na svršetku predavanja pozdravio je i zahvalio srdačnim riječima g. prof. Pasariću za njegov trud predsjednik Planinarskog kluba „Japetić“ g. Stjepan Solč

Predavanje bilo je dobro posjećeno po našim planinarkama te ostalom gradjanstvu i Šegriskoj Školi pod vodstvom ravn. učit. g. Tonija i Lodelje.

Otvorene Pasarićevog puta.

U nedjelju dne 17. svibnja obavljeno je otvorenje Pasarićevog puta. Jutarnjim planinarskim vlakom stiglo je oko 500 planinara članovi naše srednješkole te podružnice Sljeme iz Zagreba, Jastrebarskog, Karlovca i Bjelovara od kojih su većina krenuli sa našim domaćim članovima na otvorenje Pasarićevog puta. Na početku puta kraj iskišenog kažputa pozdravio je profesora Pasarića g. M. Kleščić st. istaknuvši njegove zasluge za razvoj hrv. planinarstva. Našto se je g. profesor Pasarić lijepim riječima zahvalio pa se krenulo novoznačenim putem na Oštre.

Poslije izleta sastali se planinari u Rudama u gostioni Bišće gdje se razvila vrlo animirana zabava uz sudjelovanje hrv. pjevačkog društva Jeke te tamburaškog zbora Pučke knjižnice i čitaonice sve do na večer dok je došlo doba za polazak na vlak.

Izleti.

Kroz Duhovske blagdane priredjuju se društveni izleti i to:

1) U zagrebačku goru t.j. preko Sljeme u Šubičke toplice. U nedjelju u jutro putuje se prvim vlakom do Zagreba, odakle preko Šestina na Sljeme do planinarske kuće i dalje do Šubičkih toplica gdje je noćenje. Drugi dan povratak večernjim zagorskim vlakom do Podsuseda i stižava se u Samobor u 9.30. sati na večer.

Vlak stoji 18. Din. tko se želi toma izletu priključiti neka se izvoli prijaviti kod g. Šočića. Vodja puta je g. Regović.

2) Na duhovski ponедjeljak sv. Duhu (4. sata hoda) sastanak na Glavnem trgu u 4 sata u jutro odakle se polazi preko Gradišća i Dragana sela. — Vodja puta g. Solč.

Gospodarstvo.

Branimo vinograde protiv bolesti peronospore i oidiuma

Peronospore i oidium dvije su bolesti koje vinogradarima već od početka regeneracije zadaju najviše posla i brige i donose često velike štete. Samo prošle godine propalo je u našoj državi od peronospore jedan i pol milijuna hl vina, što čini u novcu 750 milijuna dinara. Da nemamo sjegurno sredstvo u modroj galici bilo bi to razumljivo, ali ovačko je krivaju tome najviše lakounost. Obično je krivo odgadjanje, čekanje dok loza jače poraste, tada nastaje zakašnjenje sa škropljnjem. Što prouzrocuje štetu, koja se više neda popraviti ni naknaditi. Modra galica preventivno je sredstvo, kojom možemo predusresti zarazu peronospore te očuvati lišće i grožđje zdravim, ali nastalu već bolest njome se ne liječi. Stoga nevalja čekati sa škropljnjem dok se bolest opazi. Jače zaraženi dijelovi lišća i grožđja makar ga koliko škropimo propasti će. Škropljnjem postići ćemo sada samo toliko, da se širenje zaraže sprijeći na zdrave još djelove loze i grožđja. Slike godine nije širenje peronospore jednako, zavisi sve o vremenu. Najveću štetu nanosi kad se pojavi ranije za najbujnije vegetacije još pred cvatnjom te za vrijeme cvatnje. Brzom širenju zaraže najviše pogoduje, kad su toplici vlažne noći, a po danu izmjenično sunce i kiša. Za takovog vremena znade se munjevitom brzinom širiti. Tako je mnogi mogao opaziti, kako je ono, što je danas poškropio ostalo zdravo, a onaj dio vinograda, što ga je škropio drugi dan već je bilo prekasno te je propalo. Kad kada se je mogla zapaziti pase ista razlika od jednog te istog dana između škropljena prije i onog poslije podne.

Pisac ovih redaka očuvaо je podpuno od peronospore svoje vinograde za katastrofalne godine 1910. samo tako, što se nije čekalo na lijepše i suho vrijeme nego se je škropilo i po kisovitom vremenu za nešto jačom rastopinom te pri tom osobito pozabio, da se i donju stranu lišća čim bolje poškropi, a naročito da se je i grožđje svaci kult temeljito poškropilo. Koliko puta treba škropiti nije svake godine jednako, zavisi to od vremena, dok je jedne godine dostatno trokratno

Škropljenje, za kišovitog vlažnog ljeta biti će potrebno 5 do 6 puta škropiti. Osobito od polovice mjeseca svibnja pak do konca lipnja valja paziti, da je jednako i dostatno zaštićeno lišće i grožđe sa rastopinom galice i vapna. Kod škropljenja treba paziti da se poškopi ne samo gornja nego i donja strana lista jer sjeme (spora trus) peronospore ulazi u stanicu lista i na donjoj strani. U tu svrhu imade već i posebno zato načinjenih po nešto uvinutih prašnica, koje se mjesto dosadanjih na kraju cijevi pričvrstite, tako, da se lako može poškropiti i donja strana lista. Modre galice neka se uzme sada pred cvatnjem 11,4 kg., a poslije 11/2 kg. na 100 lit. vode i prema tome vapna.

Protiv trsne pljesni treba sada po drugi put prati, a za najjače cvatnje po treći put. Poslije cvatnje neka se sumpori odma iz škropljenja na mokro grožđe. Prašenje treba sada svaki 8—10 dana ponavljati dok ne počne Šara. Napose treba paziti, da se prašenje novi poslije jače kiše odma po mokrom grožđu. Prašini sumpora dobro je sada primješati 10—15% prašine negašenog vapna. Čim je finiji sumpor tim bolje djeluje, zato tražite uvjek najliniji sumpor zvan »Ventilato«. Dobre je svakako, da se primješa rastopini galice Sulikola 200 grama, ili u pomanjkanju ovog natrijhiosulfata 1 kg. po hl. Ova dva sredstva imaju tu dobru stranu, da djeluju protiv trsne pljesni i po hladnom vremenu, napose se mnogo hvale najnovije sredstvo Sulikol.

Cesar

Prodaje se bicikl (freilauf). Uplati u tiskari S. L.

Prodaja šume.

Prodajem dobrovoljno šumu ležeću u Suhodolu (Stražnik), u površini od oko 1 i pol rali. Tko želi kupiti neka se obrati na vlasnika Ivana Bezjaka, Starogradska ulica br. 51.

Gostionica

Franjo Tkalcic

(prije Ivan Budi)

Dnevno sježi zajutak, najbolja Plješivička vina od g. 1923.

Svaki dan svježe pivo na čaše. Primaju se abonent uz znatan popust.

Najljepša bašta. Ugodna hladovina.

Preporučuje se

Franjo Tkalcic
gostioničar.

Dobrovoljna dražba.

Dne 7. VI. t. g. u 2 sata po podne, prodat će se oranica zvana brezina u Sv. Heleni Samobor prije vlastnost gdje

Frigan u parcelama po 1/4 rali.

Upitna oranica veoma je prikladna za gradilišta.

Sastanak na licu mjesta.

P. n. gg. gostioničari!

pido Jelačić i Export

u buradi i bocama prodajem uz istu cijenu kao u zagrebačkoj pivovari.

Preporučujem se

Franjo Tkalcic
gostioničar.

Gostionica k Zdjezdzi

preporučuje sobe za strance. Svaki dan izvrsne domaće kranjske kobasice Topla i mrzla kuhinja Cijene solidne Točna podvorbica.

Toči se pravo Plješivičko vino.

Lijepo i novo uređena kugljana.

Društvo koje želi kugljati može se na istu abonirati pa za to vrijeme nemaju drugi pristup u istu.

Skladište piva „Union“ Ljubljana

gg. gostioničari mogu istu dobiti kod mene u svakoj kolici.

Naučnika tražim za trgovinu mješovite robe u Somoboru uz mješetu plaću. Istu mora biti vješt u pismu i računanju. Adresa u upravi.

Javna zabava.

Svoj gospodi, gospojama i gospojicama, učiteljskom zboru, prijateljima i znancima koji su našem dragom i nezaboravnom bratu

Vjekoslavu Kirinu

iskazali posljednju ljubav isprativši ga do hladnog groba i koji su nam izjavom iskrene sučuti olakšati tešku bol zahvaljuju

braća Kirin.

Otvorenje

gostionice „Gaj“

na glavnom trgu br. 19.

(ulaz i kroz most u Livadićevu ulicu.)

Cast nam je sl. p. n. općinstvu trgovista Samobora i okolice javiti da smo dne

31. svibnja (na Duhove)

otvorili novo uređenu gostionicu „Gaj“ sa lijepom i velikom baštom, u kojoj će se dobiti uvijek dobra domaća mrzla i topla jela izvrsno domaće vino, te vazda svježe pivo, i ostalo pike. Sve uz umjerenе cijene.

Za točnu i solidnu podvorbu jamčimo, a za što brojniji posjet gostova preporučujemo se

Sa stovanjem

Bagadur-Kirinić.